

1 - Technology and polarization

- *Håkon Fyhn*
- *Jens Røyrvik*
- *Martin Thomassen*
- *Gudrun Rudningen*
- *Cecilie Vindal Ødegaard*
- *Marianna Betti*
- *Stian Overå*

Technology (whether we talk about specific technologies, or technology as a form of emerging worldview in Heidegger's sense) intervenes and shapes life in ways that make it interesting to look at polarization in new ways, locally as well as globally.

In Norway, polarization for example is taking shape in the form of resistance to specific technologies such as wind turbines. This resistance reveals stories of powerlessness in the face of authorities, financial interests and the green shift in general, and an increasing distance between urban and rural areas, but also completely different narratives. Globally, it is possible to see similar patterns, in some cases where even more is at stake. Another technology that has aroused resistance is vaccines, where the resistance entails everything from caution, to general mistrust of dominant biomedical science and industry. Alternative facts and alternative realities form their own ecosystems in various social media, aided by normal scientific arrogance, and algorithms aimed at communities of interest. Perhaps the distance to dissenters and objects of hatred increases as fellow human beings become virtualized? Even work colleagues can experience the distance of virtualization through the digital management systems' pull-down-menu-power. Expressions of polarization are also characterized by contemporary technological rationality, predisposed for clear boundaries and entities. The technologies that connect us and organize us also have the ability to capture and divide us. Not all human perspectives are equally easily expressed in the absolute logic of digital systems, and one must fight to be seen. Some are even left completely outside the digital community in a kind of analog marginalization. What does the digital world look like from here?

Nevertheless, on closer inspection, it may turn out that what looks like polarization from a distance, turns out to contain nuances, diversity and far from clear boundaries. This diversity is something we want to make visible in this session, in addition to the dynamics that make it relevant to talk about polarization.

Nye former for aktivisme: brudd eller kontinuitet?

Martin Thomassen

Da klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn i starten av februar 2020 varslet at Norge skrur opp sine klimamål, fikk pensjonisten Knut Amundsen fra Askøy kommune i Midthordland nok. Han opprettet en Facebook-gruppe som raskt ble til «Folkeaksjonen mot klimahysteriet». På to uker passerte antallet medlemmer 100.000. I sin metaforiske lek med ord antyder Amundsen at klimaproblemer er å regne for innbilte problemer. Det tok ikke mange dagene før Eirik Stridsklev Nilsen, som beskriver seg selv som en vanlig fyr fra Moss, tok initiativ til et opprør mot opprøret gjennom Facebook-gruppen «Folkeopprøret mot folkeopprøret mot klimahysteriet». Medlemstallet nådde på samme tid 42.000. Nilsen, som i sin lek med ord anvender en ironisk trope, antyder at det er kokko at 100.000 folk – hvis eneste grunnlag for å mene noe om klimaspørsmålet er at de har sett ut av vinduet i dag -, får oppmerksomhet.

Det er fristende å beskrive konfrontasjonen mellom disse to folkeaksjonene som uttrykk for, og eksempler på, steile fronter. Men er dette uttrykk for 'polarisering'? Begrepet polarisering i etisk forstand sikter gjerne til en skjerping av standpunkter, slik at to klart motstridende og ofte ekstreme oppfatninger får økt tyngde. Mao. prosesser som oppviser en skismogenetisk dynamikk. I mitt innlegg argumenterer jeg for at begrepet polarisering har begrenset analytisk verdi når det gjelder å ta pulsen på 'motstand' i Norge. Digitalisering muliggjør nok nye former for aktivisme, men store deler av denne aktivismen står godt plantet på skuldrene av en rotnorsk demokratisk tradisjon med klare ikke-polariserende og ikke-skismogenetiske trekk.

Boundaries in flux - Shifting enactments of 'we' for protecting the journalistic craft in a digitalised newsroom

Gudrun Rudningen

Boundaries for journalism are in flux, also the social boundaries between news workers in a digitalised news organisation. In this paper, I explore how journalistic professionalism is largely protected through practices of shifting enactments of 'we' as a collective concept for protecting the craft and establishing harmony and internal trust. Based on one-year fieldwork in a small Norwegian newsroom, I display how the changing social interaction in a digitalised newsroom contributed to new mechanisms for (re)establishing collective belonging from three different angles: spatially, verbally and relationally. Since digital ways of performing journalism hold potential for fostering more individualism as well as different forms of control, a protective 'we' and an invasive 'we' affected each other in the identity formation. My findings show that shifting collectives of 'we' did not necessarily mean less individual autonomy. Rather, professional autonomy was guaranteed through the collective community as well as the core values and mission embedded in the journalistic craft.

Automatisering i maritime industrier: en utforskning av nye terreng

Cecilie Vindal Ødegaard og Marianna Betti

Ny teknologi, digitalisering og automatisering bringer med seg både skepsis og bekymring, håp og entusiasme. Hvordan kan vi som antropologer utforske teknologisk endring på en måte som kaster lys over ulike aspekter, implikasjoner og erfaringer, uten å binde oss opp til masternarrativene som gjerne dominerer (og polariserer) debatter? Hvordan skape kunnskap om endringsprosesser innen teknologi, som ofte foregår svært hurtig og ofte på arenaer med vanskelig tilgang for etnografiske studier? I norsk akademia har det vært relativt lite samarbeid mellom sosialantropologer og industrielle aktører, delvis grunnet en motvilje blant mange antropologer mot denne typen samarbeid. På samme tid opplever vi at akademiske institusjoner i stadig økende grad må dokumentere og styrke akademiske disipliners arbeidslivsrelevans, en type krav som gjerne møtes med en blanding av tidligere nevnte motvilje - og rådvillhet. I dette innlegget vil vi utforske mulighetene for antropologisk samarbeid med industrien, med utgangspunkt i vår ambisjon om å studere effektene av automatisert teknologi i maritim sektor. Vi vil presentere NFR-prosjektet «Automation shift in the maritime sector of the offshore oil and gas industry: assessing risk and safety, protecting labor» (ASMOG), et samarbeid mellom sosialantropologer, maritime industrier, Sjøfartsdirektoratet og lokale myndigheter i Haugesund. I prosjektet søker vi å ha som utgangspunkt at sosialantropologer og industrielle aktører kanskje kan ha mer til felles enn man skulle tro, nemlig utforskningen av nye og ukjente terreng og fenomener; der man ikke alltid på forhånd vet hvordan utfallet vil bli, og der nye spørsmål stadig dukker opp underveis. Med dette utgangspunktet vil ASMOG-prosjektet arbeide med problemstillinger utviklet gjennom en kontinuerlig dialog mellom våre egne antropologiske spørsmål og spørsmål og erfaringer fra industri og arbeidstakere – og på denne måten utforske forholdet mellom menneskelig og automatisert arbeidskraft. Spesielt vil simuleringssesjoner for sjøfolk være sentralt både som forskningsarena og som ny metode for observasjon og utveksling. I innlegget vil vi diskutere hvilke muligheter og utfordringer denne tilnærmingen kan innebære.

Ungdom med dataspill/e-sport som utdanning- og karrierevei: opplevelser av muligheter og utfordringer

Stian Overå

På kort tid har e-sport (et samlebegrep for konkurranseorientert dataspilling) beveget seg fra å være en subkultur blant gamere til å bli et globalt fenomen som tiltrekker et stort antall spillere og seere. I dag er det flere videregående skoler og folkehøgskoler i Norge som tilbyr utdanning innen e-sport. Hvordan er det å satse på elektronisk sport - såkalt e-sport - som utdanning og karrierevei?

Høsten 2020 startet jeg på et postdoktorprosjekt som handler om unge menneskers erfaringer fra e-sportsverdenen. I årene fremover skal jeg undersøke hva slags utfordringer og muligheter gamere møter innen e-sportmiljøet, og hvordan gaming farger andre arenaer i livet, slik som helse og trivsel, skole og utdanning og sosiale relasjoner.

I denne presentasjonen vil jeg blant annet sette søkelys på hvordan ungdommene opplever omgivelsenes syn og reaksjoner (fra f.eks. foreldre, venner og storsamfunnet) på deres hobby og utdannings- og karrierevei. I innlegget vil det bli trekket veksler på innsikt fra teknologisk antropologi.

Motstandens karakter og mangfold: utformingen og mottakelsen av klimapolitikk og klimateknologi

Jens Rørvik og Håkon Fyhn

During 2019 and 2020 a substantial police force has been engaged in protecting the construction site of a wind-turbine plant from people resisting the implementation, at the small island Frøya in Mid-Norway. The situation is similar at several constructing sites in Norway. The protesters claim they have to bear the cost of the green shift locally while others make profit from it, and that their democratic rights are being violated, among other things. People resisting toll roads formed their own political party and put their mark on the municipality election in 2019. Innumerable Facebook groups are formed promoting hate towards technology associated with the green shift, such as Tesla and other electric cars (which don't pay road toll).

All these events, attempts and examples of *active resistance* to stop energy policy and technology associated with the green shift show that the resistance is heterogeneous and seem to be grounded in many different reasons, concerns and life situations. Many members left the mentioned Facebook group against wind power when the founders were identified as nationalistic anti-immigrants, but many chose to remain. The politician behind the toll roads policy, Annemarie Lan, has received several death threats. While some protests against energy policy and technology seem to be fair and necessary, extremist and anti-democratic tendencies are also present in these debates, and the amount of hate and confrontation is high. This makes difficult both to understand and act upon such challenges. Things threatens to spin out of control.

The design and implementation of energy policy faces something much more severe than simply lack of acceptance, it deals with, and stirs up forces that even can threaten democracy itself, not to mention belief in scientific knowledge. Understanding these forces and this dynamic is essential, not only for the successful design and implementation of energy policy, but for the well-being of democracy itself. In the newly started research project CURE, we aim to understand the dynamics of resistance towards energy policy and technology and suggest ways to include different concerns and actors making the implementation of energy policy and technology more democratic.